

LESBRIEF LES 2

De geschiedenis in scène gezet in Friesland

Bij geschiedenis leer je vaak over bekende personen uit de geschiedenis. Maar er waren ook veel onbekende mensen die iets interessants hebben meegemaakt. Bijvoorbeeld in de Tweede Wereldoorlog. In deze les maak je kennis met een verhaal uit de Tweede Wereldoorlog van iemand uit Friesland. Door middel van een brainstormsessie neem je met je groepje de eerste stappen om dit verhaal in scène te zetten in de volgende lessen!

OPDRACHT 1

Welk gevoel krijg je bij de tekst?

.....
 .....

Wat kan er gebeurd zijn?

.....
 .....

**Miryam is met haar broer onderweg naar haar oma.
 Achter zich hoort ze een zoemend geluid.
 Ze kijkt om zich heen. Het geluid geeft haar
 een raar gevoel.**

Wie komen er in beeld?

.....
 .....

Welke kleuren zie je voor je?

.....
 .....

Welke onderdelen zouden er op een foto zichtbaar zijn?

.....
 .....

2. FRIESLAND ALS VEILIGE HAVEN

Het is stikdonker en steenkoud als de zusjes Reedijk moeten opstaan. Ze worden door hun ouders naar een plein gebracht waar nog tientallen andere kinderen verzameld zijn. Rond half vijf stappen ze in de open laadbak van een vrachtwagen, waarover een soort tent van bruin canvas is gespannen. Aan beide zijanten is een witte cirkel met een rood kruis geschilderd. Onder een dun wollen dekentje zitten de kinderen urenlang opeengepakt op de laadvloer. Na uren rijden komen ze stram en verkleumd aan.

Lees bovenstaande quote en beantwoord samen met je groepje de volgende vragen.

Welk gevoel krijg je hierbij?

.....
.....

Wat kan er gebeurd zijn?

.....
.....

Welke kleuren zie je voor je?

.....
.....

Wat voor kleding stel je je voor?

.....
.....

Waar vindt het plaats? (bijv. bos, treinstation, dorpsstraat, etc.)

.....
.....

Wie zijn er allemaal onderdeel van het verhaal?

.....
.....

2. FRIESLAND ALS VEILIGE HAVEN

Het is stikdonker en steenkoud als de zusjes Reedijk moeten opstaan. Ze worden door hun ouders naar een plein gebracht waar nog tientallen andere kinderen verzameld zijn. Rond half vijf stappen ze in de open laadbak van een vrachtwagen, waarover een soort tent van bruin canvas is gespannen. Aan beide zijkanten is een witte cirkel met een rood kruis geschilderd. Onder een dun wollen dekentje zitten de kinderen urenlang opeengepakt op de laadvloer. Na uren rijden komen ze stram en verkleumd aan.

Friesland heeft veel uitgestrekt platteland en veel afgelegen boerderijen. In de oorlog had deze provincie weinig schade opgelopen. Met uitzondering van de Waddeneilanden waren er ook nog eens weinig Duitse bezetters aanwezig in de provincie. Er was ook een goede scheepvaartverbinding tussen de Randstad en Friesland. Er bestond een systeem van een soort openbaar vervoer met boten.

Dit alles maakte Friesland een van de beste regio's om onder te duiken. Waarschijnlijk hebben er in de Tweede Wereldoorlog tussen de 20.000 en 25.000 mensen ondergedoken gezeten in de provincie.

Ook werden er uitzendingen naar Friesland georganiseerd, bijvoorbeeld na de bombardementen op de stad Rotterdam. Honderden kinderen werden er ondergebracht.

Zo ook Johanna (Jopie) en Gerda (Gerrie) Reedijk. Vanaf 29 juli 1940 belandden zij in Oosterend (Easterein). De 14-jarige Jopie werd ondergebracht op de Enga State, de boerderij van de familie Bonnema. Het was een goede tijd. Later zou ze zelfs trouwen met Jaap Bonnema, de zoon van de familie.

Haar vier jaar jongere zusje kwam bij de familie Kamstra terecht waar ook zij veilig ondergebracht zat.

OPDRACHT 4

**Als je een foto van de quote zou maken, hoe zou die er dan uitzien?
Wat heb je nodig? Schrijf of teken het hier!**

.....
.....
.....
.....
.....
.....

TAAKVERDELING

- Regisseur**
Stuurt iedereen aan en houdt overzicht.
- Fotograaf**
Maakt de foto, werkt samen met de regisseur.
- Producent**
Zorgt ervoor dat alles volgens schema loopt.
- Model**
Staat op de foto en kent de quote goed.
- Stylist**
Zorgt ervoor dat iedereen de juiste kleren en spullen heeft.

BENODIGDHEDEN

- Kleding**
- Voorwerpen**
- Locatie**
- .....
- .....
- .....

FOTOTECHNIEKEN

- Perspectief**
- Beweging**
- Licht/donker**